

**UZASADNIENIE do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23.12.2014 r.
w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Bystrzyca Jakubowicka PLH060096**

Zgodnie z art. 28 ust.5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenia dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a)ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b)monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt. 3,
 - c)uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru(art. 28 ust.10 ustawy).

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 3 i ust. 4 ustawy).

Obszar Natura 2000 Bystrzyca Jakubowicka PLH060096 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Polski wynikających z dyrektywy Rady w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory i uznany za obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (OZW) w 2011 r. (decyzja nr 2011/64/EU Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny).

Obecnie status prawny obszaru określa decyzja Komisji z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (Dz. U. UE. L. z 2013 r., Nr 350, poz. 287).

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – specjalnego

obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Bystrzyca Jakubowicka PLH060096 (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody* oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 roku w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm.).

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (dokumentacja sieci Natura 2000, zawierająca zakres zgodny ze stosownymi decyzjami wykonawczymi Komisji Europejskiej) obszar wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie ochrony płatów siedlisk przyrodniczych:

3150 Starorzeczca i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion

6210 Murawy kserotermiczne (Festuco-Brometea)

6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe (Molinion)

6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris),
gatunków roślin:

1617 *Angelica palustris* - starodub łąkowy

oraz gatunków zwierząt:

1037 *Ophiogomphus cecilia* – trzepla zielona

1042 *Leucorrhinia pectoralis* – zalotka większa

1059 *Maculinea teleius* – modraszek telejus

1060 *Lycaena dispar* – czerwoczyk nieparek

1061 *Maculinea nausithous* - modraszek nausithous

4038 *Lycaena helle* – czerwoczyk fioletek

1188 *Bombina bombina* - kumak nizinny

1145 *Misgurnus fossilis* - piskorz

zwanych dalej przedmiotami ochrony obszaru. *Kody zaczerpnięto z portalu Eionet http://bd.eionet.europa.eu/activities/Natura2000/reference_portal będącego oficjalnym partnerem Europejskiej Agencji Środowiska (EEA).*

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotu ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy siedliskowej (dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz.U.UE.L92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.).

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. *ustawy o ochronie przyrody* i ww. *rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Plan zadań ochronnych został opracowany w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 pn. "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski", dofinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. W ramach prac nad projektem planu została sporządzona dokumentacja planu zadań ochronnych, której wykonawcą była firma EKKOM. Wyniki prac eksperckich posłużyły do przygotowania niniejszego projektu zarządzenia.

Plan zadań ochronnych został sporządzony dla całego obszaru Natura 2000 Bystrzyca Jakubowicka PLH060096, gdyż nie stwierdzono okoliczności, o których mowa w art. 28 ust. 11 *ustawy o ochronie przyrody*:

- 1) dla obszaru, ani jego części nie ustanowiono planu ochrony,
- 2) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy, rezerwat przyrody lub park krajobrazowy, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 3) na terenie obszaru nie znajduje się park narodowy lub rezerwat przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 *ustawy o ochronie przyrody*,
- 4) obszar nie pokrywa się w całości lub w części z obszarem nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzenia lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w ust. 10,
- 5) obszar nie znajduje się na obszarach morskich.

Przebieg granic obszaru w postaci mapy przedstawiono w załączniku nr 2, oraz opisano w załączniku nr 1 w oparciu o punkty węzłowe, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, tj. w układzie współrzędnych, o którym

mowa w § 3 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. 2012, poz. 1247).

Najważniejsze ze zidentyfikowanych zagrożeń oddziałujących na przedmioty ochrony związane są z naturalnymi procesami sukcesji ekologicznej, prowadzącymi do zarastania płatów łąk świeżych i trzęślicowych, będących jednocześnie siedliskiem bezkręgowców zaliczanych do przedmiotów ochrony obszaru, pojawieniem się w obszarze obcych i inwazyjnych gatunków roślin (głównie nawłoci *Salidago sp.*, wypalaniem traw oraz zanieczyszczeniem wód powierzchniowych poprzez napływ biogenów z otaczających dolinę bystrzycy pól uprawnych.

Wskazane działania ochronne mają na celu utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony.

Działania, które pozwolą osiągnąć ww. cele związane będą przede wszystkim z przywróceniem użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego trwałych użytków zielonych położonych w dolinie rzeki. W celu umożliwienia gospodarowania na niedostępnych w wyniku wtórnego zabagnienia fragmentach obszaru, zaplanowano udrożnienie wybranych fragmentów rowów melioracyjnych. Przywrócenie użytkowania łąk doprowadzi do poprawy stanu zachowania siedlisk przyrodniczych, jak również gatunków bezkręgowców na nich występujących. W przypadku niektórych przedmiotów ochrony (murawy kserotermiczne, zalotka większa), w celu lepszego zaplanowania ewentualnych działań ochronnych, zaplanowano dokładniejsze rozpoznanie ich rozmieszczenia i stanu zachowania w obszarze.

Zaplanowany monitoring oparty został na założeniach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Jego celem jest ocena skuteczności realizacji zaplanowanych działań oraz wskazanie ewentualnych negatywnych zmian w siedlisku przyrodniczym pozwalające na podjęcie działań mających na celu przeciwdziałanie im.

Plan zadań ochronnych zawiera wskazania do zmian zapisów w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wólka zatwierdzonego uchwałą Nr XXXI/254/2001 Rady Gminy Wólka z dnia 27 listopada 2001 r., zmienionego uchwałami: Nr IX/51/07 z dnia 25 czerwca 2007 r., Nr XXX/190/08 z dnia 27 listopada 2008 r. oraz Nr XXXVIII/246/09 z dnia 4 maja 2009 r. Przedmiotowe wskazania dotyczą usunięcia ze wskazanego dokumentu zapisów umożliwiających budowę zbiorników retencyjnych w m. Pliszczyn i Sobianowice, które mogą być wykorzystywane gospodarczo i rekreacyjnie.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie obwieszczeniem znak: WPN.6320.4.3.2011.TB, z dnia 6 października 2011 r., zawiadomił o przystąpieniu do opracowywania projektu planu zadań ochronnych dla ww. obszaru Natura 2000 oraz możliwości składania uwag i wniosków do założeń przedmiotowego dokumentu.

W trakcie procesu planistycznego, w dniach 4, 24 oraz 28 listopada 2011 r. przeprowadzono spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem zespołu roboczego, zwanego Zespołem Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Do prac nad określeniem działań ochronnych w Zespole Lokalnej Współpracy zostali zaproszeni przedstawiciele: Urzędu Gminy Wólka, Urzędu Miasta Lublin, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Elizówce, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Polskiego Związku Wędkarskiego, lokalnych organizacji ekologicznych oraz sołtysi wsi położonych w obrębie obszaru Natura 2000.

Obwieszczeniem z dnia 17 października 2013 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu, poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1,2,3,4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm) i w związku z art. 28 ust.4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Dziennik Wschodni) w dniu 17 października 2013 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie – w dniach 17.10.2013 r. - 12.11.2013 r. Urzędu Gminy Wólka –

w dniach 21.10.2013 r. - 13.11.2013 r. oraz Urzędu Miasta Lublin – w dniach 21.10.2013 r. - 12.11.2013 r. Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

Pismem z dnia 25.10.2013, znak: BDSPPB03-69113-07/WPROW-JS/13, swoje uwagi do przedłożonej do konsultacji dokumentacji przedstawił Lubelski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Uwagi dotyczyły rozbieżności w zakresie formułowania wskazań odnośnie użytkowania trwałych użytków zielonych, pomiędzy szablonem dokumentacji a wymogami obowiązującego obecnie programu rolnośrodowiskowego. Uwagi zostały uwzględnione. Zapisy dotyczące sposobów użytkowania trwałych użytków zielonych zostały sformułowane zgodnie z wytycznymi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Pismem z dnia 7 listopada 2011 r., znak: ZKP-400/243/13 swoje uwagi do przygotowanych przez RDOŚ w Lublinie projektów planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 zgłosił Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie. Uwagi dotyczyły obszarów obejmujących ochroną doliny rzek zarządzane przez RZGW. W przypadku obszaru Bystrzyca Jakubowicka, przedłożone uwagi miały charakter ogólny i nie odnosiły się do treści przygotowanego projektu zarządzenia.

Uwagi do przedmiotowego dokumentu zgłosiła także Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Uwagi dotyczyły:

1. Braku na liście zidentyfikowanych zagrożeń dotyczących braku/zaniechania użytkowania muraw kserotermicznych oraz łąk świeżych i łąk trzęślicowych.

Uwagę uwzględniono. Uzupelniono listę zagrożeń oddziałujących na przedmiot ochrony zmiennowilgotne łąki trzęślicowe o zagrożenie A03.03 zaniechanie/brak koszenia

2. Braku na liście zidentyfikowanych zagrożeń dotyczących pojawienia się obcych gatunków inwazyjnych.

Uwagę uwzględniono. Uzupelniono listę zagrożeń oddziałujących na przedmioty ochrony: 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) i 1617 starodub łąkowy Angelica palustris, o zagrożenie: I01 obce gatunki inwazyjne.

3. Braku zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotu ochrony 1042 *Leucorrhinia pectoralis* zalotka większa.

*Uwagę uwzględniono. Uzupelniono projekt zarządzenia o informację dotyczącą braku wskazania zidentyfikowanych zagrożeń dla przedmiotu ochrony 1042 *Leucorrhinia pectoralis*, w związku z brakiem stwierdzeń gatunku w obszarze.*

4. Braku zidentyfikowanych dla przedmiotów ochrony: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*), 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* celów działań ochronnych, oraz nieprecyzyjnie sformułowanych celów działań ochronnych dla pozostałych przedmiotów ochrony. *Uwagę uwzględniono. Określono cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*), 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*, oraz sprecyzowano cele działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris), 1617 starodub łąkowy Angelica palustris, 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 1059 modraszek telejus *Maculinea teleius*, 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena Helle*, 1061 modraszek nausitous *Maculinea nausithous*.*

5. Braku zidentyfikowanych dla przedmiotów ochrony: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*), 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 1059 modraszek telejus *Maculinea teleius*, 1060 czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, 4038 czerwończyk fioletek *Lycaena Helle*, 1061 modraszek nausitous *Maculinea nausithous*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* działań ochronnych.

*Uwagę uwzględniono. Uzupelniono projekt zarządzenia o informację dotyczącą braku konieczności prowadzenia działań ochronnych w stosunku do przedmiotów ochrony 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6210*

murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) 1188 kumak nizinny *Bombina bombina*, 1145 piskorz *Misgurnus fossilis*, 1037 trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia*, 1059 modraszek telejus *Maculinea teleius*, 1060 czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, 4038 czerwonończyk fioletek *Lycaena Helle*, 1061 modraszek *nausitous* *Maculinea nausithous*, 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*.

6. Formułowania zapisów dotyczących fakultatywnych i obligatoryjnych działań z zakresu modyfikacji metod gospodarowania w celu poprawy stanu zachowania siedlisk przyrodniczych 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)

Uwagę uwzględniono. Zapisy dotyczące fakultatywnych i obligatoryjnych działań z zakresu modyfikacji metod gospodarowania w celu poprawy stanu zachowania siedlisk przyrodniczych 6410 zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*) zostały sformułowane zgodnie z zaleceniami Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

7. Braku działań ochronnych z zakresu monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów działań ochronnych dla przedmiotów ochrony: 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) oraz 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*.

Uwagę uwzględniono. Zaplanowano monitoring stanu zachowania siedlisk przyrodniczych : 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, 6210 Murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*). Zaplanowano działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony dla przedmiotów ochrony 6210 murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*), 1042 zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis*.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), został uzgodniony przez Wojewodę Lubelskiego pismem z dnia 16 grudnia 2014 r., znak: PN-I.0522.41.2014.GK.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana, m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie w okresie 10 lat wyniesie łącznie około 900 tys. zł. Koszt działań z zakresu monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony szacunkowo wyniesie około 50 tys. zł.

Koszty realizacji działań przewidzianych w planie będą pokrywane z funduszy celowych pozyskanych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Lublinie.

Niniejszy akt normatywny oddziałuje na zarządcę gruntów, tj. właścicieli gruntów prywatnych. Nie zawiera zapisów mogących skutkować wpływem na rynek pracy, nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczości, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw, nie wpłynie także na sytuację i rozwój regionalny.